

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI**Linji gwida dwar ir-restawr progressiv tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività — COVID-19**

(2020/C 169/02)

I. Introduzzjoni

1. It-tifqigha tal-COVID-19 qed ikollha impatt kbir fuq it-trasport u fuq il-konnettività fl-UE. Il-miżuri għall-konteniment tat-tifqigha rriżultaw fi tnaqqis drastiku fl-attività tat-trasport, speċjalment fit-trasport tal-passiġġieri ⁽¹⁾. Il-flussi tal-merkanzija ntlaw inqas, parzjalment minhabba l-isforzi kollettivi tal-UE biex jiġi żgurat li l-merkanzija tibqa' miexja, minkejja li kien hemm servizz ridott minhabba tnaqqis fl-attività ekonomika u interruzzjonijiet fil-ktajjen tal-provvista.
2. Il-Kummissjoni harget linji gwida dwar ir-restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar mhux essenzjali ⁽²⁾ u pproponiet miżuri speċifikament għat-trasport, inklużi linji gwida għal miżuri ta' ġestjoni tal-fruntieri ⁽³⁾, dwar l-implimentazzjoni tal-Korsiji Hodor għat-trasport tal-merkanzija ⁽⁴⁾, dwar il-facilitazzjoni ta' operazzjonijiet tat-trasport bl-ajru tal-merkanzija ⁽⁵⁾, kif ukoll dwar il-bahhara, il-passiġġieri u persuni ohra abbord il-bastimenti ⁽⁶⁾. Il-Kummissjoni offriet gwida dwar kif jistgħu jiġu protetti bl-aħjar mod il-haddiema tat-trasport u l-passiġġieri, filwaqt li l-merkanzija tibqa' miexja.
3. Sakemm jibqgħu fis-seħh ir-restrizzjonijiet fuq il-moviment tal-persuni u l-flussi tal-merkanzija jistgħu jibqgħu jintlaqtu, dawn il-miżuri u r-rakkomandazzjonijiet dwar il-moviment tal-merkanzija, dwar il-moviment liberu tal-haddiema f'okkupazzjonijiet kritiċi ⁽⁷⁾, it-tranżitu u r-ripatrijazzjoni tal-passiġġieri u tal-ekwipaġġi jenhtieg li jibqgħu jiġu applikati b'mod konsistenti u kkoordinat mill-Istati Membri kollha. Jenhtieg li l-Istati Membri jibqgħu jużaw network ta' punti ta' kuntatt nazżjonali għat-trasport għar-rispons tal-COVID-19 ikkoordinat mill-Kummissjoni.
4. Hekk kif is-sitwazzjoni tas-saħha pubblika tibda titjieb, se jkun importanti li s-servizzi tat-trasport u l-konnettività jiġu rrestawrati progressivament fil-limiti permessi mill-kundizzjonijiet epidemjoloġiċi, peress li huma facilitaturi ċentrali tal-UE u tal-ekonomija globali, u partijiet fundamentali tal-hajjiet ta' kuljum taċ-ċittadini tal-UE.
5. Fil-15 ta' April 2020, il-Kummissjoni Ewropea, f'kooperazzjoni mal-President tal-Kunsill Ewropew, ipprezentat Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt ⁽⁸⁾ li jistabbilixxi rakkomandazzjonijiet dwar it-tnehhija tal-miżuri ta' konteniment tal-COVID-19. Il-Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt habbar li l-Kummissjoni kienet se "tressaq ukoll gwida aktar dettaljata dwar kif jistgħu jiġu rrestawrati progressivament is-servizzi tat-trasport, il-konnettività u l-moviment liberu malajr kemm jista' jkun, skont kemm tkun tippermetti s-sitwazzjoni tas-saħha, anke fid-dawl tal-ippjanar tal-ivvjaġġar għall-vaganzi tas-sajf".

⁽¹⁾ Pereżempju, bejn wiehied u iehor -90 % fit-traffiku tal-ajru meta mqabbel ma' sena ilu (Sors: Eurocontrol), -85 % fis-servizzi ferrovjarji tat-trasport tal-passiġġieri fuq distanzi twal, -80 % fis-servizzi ferrovjarji tat-trasport reġjonali tal-passiġġieri (inkluż it-trasport suburban), waqfien kwazi totali tas-servizzi ferrovjarji internazzjonali (Sors: CER); aktar minn -90 % għall-vapuri tal-kruċieri u tal-passiġġieri f'nofs April meta mqabbel ma' sena ilu (Sors: EMSA).

⁽²⁾ COM(2020) 115 final, COM(2020) 148 final, u C(2020) 2050 final (ĠU C 102I, 30.3.2020, p. 12).

⁽³⁾ C(2020) 1753 final (ĠU C 86I, 16.3.2020, p.1).

⁽⁴⁾ C(2020) 1897 final (ĠU C 96I, 24.3.2020, p.1).

⁽⁵⁾ C(2020) 2010 final (ĠU C 100I, 27.3.2020, p.1).

⁽⁶⁾ C(2020) 3100 finali (ĠU C 119, 14.4.2020, p. 1).

⁽⁷⁾ C(2020) 2051 final (ĠU C 102I, 30.3.2020, p. 12).

⁽⁸⁾ Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt għat-tnehhija tal-miżuri ta' konteniment tal-COVID-19 (ĠU C 126, 17.4.2020, p. 1).

6. Is-sahha taċ-ċittadini, inklużi l-haddiema tat-trasport u l-passiġġieri, tibqa' l-prijorità ewlenija. Jenhtieg li jitqiesu b'mod partikolari il-popolazzjonijiet vulnerabbli, bhalma huma l-anzjani u daww b'kundizzjonijiet mediċi sottostanti, b'rispett shih għall-privatezza tagħhom. Jenhtieg għalhekk li t-tnaqqis tar-restrizzjonijiet tal-ivvjaġġar u daww operazzjonali jkun gradwali biex tiġi mharsa s-sahha u biex jiġi żgurat li s-sistemi u s-servizzi tat-trasport, u sistemi oħra relatati (eż. il-kontrolli fuq il-fruntieri esterni), ikunu jistgħu jaġġustaw mill-ġdid għall-volumi akbar ta' merkanzija u ta' passiġġieri. Dan jenhtieg li jiġi akkumpanjat minn kampanji ta' komunikazzjoni aġġornati kontinwament biex jiġi żgurat li l-persuni li jivvjaġġaw ikunu jistgħu jipplanaw u jaġixxu fuq il-bażi ta' għarfien shih dwar is-sitwazzjoni, u għalhekk dwar ir-responsabbiltà individwali tagħhom biex isegwu r-rakkomandazzjonijiet dwar is-sahha meta jkun qed jivvjaġġaw.
7. Ir-restawr progressiv tas-servizzi tat-trasport u l-konnettività se jiddependi kompletament fuq l-approċċ għar-restrizzjonijiet tal-ivvjaġġar, fuq il-valutazzjonijiet epidemjoloġiċi, kif ukoll fuq il-parir mediku espert fir-rigward tal-protezzjoni u tal-prekawzzjonijiet neċessarji tas-sahha u daww sanitarji. Dawn il-linji gwida tal-UE għar-restawr tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività għalhekk huma mingħajr preġudizzju għal dawn il-politiki u jenhtieg li jibqgħu kompletament allinjati u konsistenti magħhom filwaqt li jiġu implimentati fil-qafas tal-Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt.
8. Huma jipprovdu qafas komuni ta' appoġġ għall-awtoritajiet, għall-partijiet ikkonċernati, għas-shab soċjali u għan-negozji li joperaw fis-settur tat-trasport matul l-istabbiliment mill-ġdid gradwali tal-konnettività. Il-linji gwida jikkonsistu fi prinċipji ġenerali applikabbli għas-servizzi kollha tat-trasport kif ukoll frakkomandazzjonijiet speċifiċi ddisinjati biex jindirizzaw il-karatteristiċi ta' kull mod tat-trasport filwaqt li jkun realistiki u prattiki. Jimmiraw li jipprovdu aktar gwida dwar kif jistgħu jiġu rrestawrati progressivament is-servizzi tat-trasport, il-konnettività u l-moviment liberu malajr kemm tippermetti s-sitwazzjoni tas-sahha, filwaqt li tiġi mharsa s-sahha tal-haddiema tat-trasport u l-passiġġieri. Jenhtieg li jiġu applikati għat-trasport kemm fl-Istati Membri kif ukoll bejniethom. Madankollu, jekk inqisu n-natura transfruntiera tat-trasport, dawn il-linji gwida jenhtieg li jiġu applikati b'mod adegwat għas-servizzi tat-trasport mhux biss bejn l-Istati Membri iżda wkoll għall-pajjiżi mhux tal-UE, malli s-sitwazzjoni epidemjoloġika tippermetti.
9. It-tifqigħa tal-COVID-19 laqtet lill-UE kollha kemm hi, iżda l-impatti nħassu b'mod differenti fi Stati Membri, reġjuni u żoni differenti. Biex tiġi rrestawrata l-konnettività madwar l-UE b'mod sikur għall-persuni kollha involuti, u biex tiġi rrestawrata l-kunfidenza tal-pubbliku fis-servizzi tat-trasport, l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet u l-aġenziji tal-UE wkoll se jehtigilhom jikkooperaw. Ambjent tal-ivvjaġġar kompletament hieles mir-riskji mhuwiex fattibbli, kif inhu l-każ għal kwalunkwe attività oħra, iżda r-riskji jenhtieg li jkun minimizzati kemm jista' jkun, sakemm tintemm it-tifqigħa. Sakemm jiġi żviluppat vaċċin u dan isir disponibbli b'mod ġenerali, tibqa' teżisti l-possibbiltà tat-tieni mewġa ta' infezzjonijiet jew ta' konċentrazzjonijiet tat-tifqigħa. Għaldaqstant, jenhtieg li jiġu stabbiliti pjanijiet xierqa għall-introduzzjoni mill-ġdid eventwali ta' miżuri, f'każ li dawn ikunu meħtieġa.
10. Minhabba n-natura globali tat-tifqigħa tal-COVID-19 u n-natura internazzjonali tas-servizzi tat-trasport, qafas għall-aċċettazzjoni reċiproka tas-sitwazzjoni tas-sahha pubblika u tal-miżuri fis-sehħ bejn il-pajjiżi, ir-reġjuni u ż-żoni, inkluż bejn l-Istati Membri u bejn l-UE u pajjiżi terzi, huwa indispensabbli għar-restawr gradwali, f'waqt u sikur tas-sistemi tat-trasport Ewropej u wkoll daww globali. F'dan il-kuntest, jenhtieg li l-awtoritajiet kompetenti fl-UE jikkooperaw kemm jista' jkun ma' pajjiżi terzi u mal-organizzazzjonijiet internazzjonali settorjali^(*). Il-miżuri għalhekk se jkun jehtigilhom, kemm jista' jkun, ikunu allinjati fir-rigward tal-oġġettivi u tal-effetti tagħhom, u jiġu aċċettati bħala ekwivalenti.
11. Kif issemma fil-Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt, dawn il-linji gwida huma rilevanti wkoll fid-dawl tal-istaġun tal-vaganzi tas-sajf u tal-ippjanar ta' arrangamenti tal-ivvjaġġar assoċjati magħhom. It-turiżmu huwa settur importanti fl-ekonomija tal-UE, huwa marbut b'mod inerenti mat-trasport u mal-ivvjaġġar u jistrieħ fuq id-disponibbiltà ta' servizzi tat-trasport tal-passiġġieri bħala prekondizzjoni u faċilitatur fundamentali tat-turiżmu. Għaldaqstant, ir-restawr f'waqt ta' konnettività adegwata se jkun kruċjali għar-restawr gradwali tat-turiżmu.

(*) Bhalma huma l-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali, l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol, l-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, is-Segretarjat Permanenti tal-Komunità tat-Trasport, eċċ.

II. Princċipji għar-restawr sikur u gradwali tat-trasport tal-passiġġieri

a) Princċipji ġenerali għar-restawr tal-konnettività

12. Il-modi kollha tas-servizzi tat-trasport jenhtieg li jergghu jibdw b'mod progressiv u bhala kwistjoni ta' prijorità, soġġett għall-implimentazzjoni effettiva ta' miżuri proporzjonati u effikaċi biex tithares is-saħha tal-haddiema tat-trasport u tal-passiġġieri. Jenhtieg li dawn il-miżuri jkunu allinjati mal-kriterji, mal-princċipji u mar-rakkomandazzjonijiet ġenerali stabbiliti fil-Pjan Direzzjonali Ewropew, b'mod partikolari fir-rigward tas-sitwazzjoni epidemjoloġika u tal-politiki dwar il-kontrolli fil-fruntieri u r-restrizzjonijiet fuq il-moviment u fuq l-ivvjaġġar.
13. Għaldaqstant, il-miżuri li jistgħu jirrestringu l-operazzjonijiet tat-trasport, kif ukoll il-miżuri ta' protezzjoni u ta' prevenzjoni marbuta mas-saħha, jenhtieg li jibqgħu limitati, fil-kamp ta' applikazzjoni u fid-durata tagħhom, għal dak li huwa meħtieġ biex tiġi mharsa s-saħha pubblika. Minbarra li jkunu proporzjonati, il-miżuri kollha jenhtieg li jkunu wkoll debitament motivati, trasparenti, rilevanti u speċifiċi għall-mod tat-trasport, nondiskriminatorji u jzommu kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni fis-Suq Uniku. L-Istati Membri se jkollhom jiżguraw il-konformità ta' dawn il-miżuri mar-regoli dwar l-ghajnuna mill-Istat u mal-elementi l-oħra kollha tad-dritt tal-UE.
14. Jenhtieg li l-miżuri jiġu mmonitorjati kontinwament biex ikunu jistgħu, jekk xieraq, jiġu evalwati mill-ġdid u aġġustati, fid-dawl tal-gharfien espert u tal-konsiderazzjonijiet kollha rilevanti, biex jibqgħu proporzjonati għall-livell attwali tal-htigijiet tas-saħha pubblika. Hekk kif isiru disponibbli soluzzjonijiet godda u aktar effiċjenti, l-implimentazzjoni tagħhom jenhtieg li tiġi prijoritizzata biex miżuri inqas effiċjenti jew aktar onerużi jkunu jistgħu jitwarbu. Il-princċipju tal-kosteffettività jenhtieg li jiġi rispettata. Dan jimplika li jekk ikun hemm diversi għażliet disponibbli biex jinkisbu effetti komparabbli f'termini tal-harsien tas-saħha tal-haddiema tat-trasport u tal-passiġġieri, jenhtieg li tiġi ppreferuta l-għażla li tinvolvi l-inqas kostijiet.
15. Biex jiġu mharsa u rrestawrati l-funzjonament shih tas-Suq Uniku, il-forniment transfruntier tas-servizzi tat-trasport, l-effettività shiha tal-miżuri marbuta mas-saħha u l-kunfidenza tal-pubbliku, jenhtieg li l-Istati Membri jieħdu azzjoni b'mod koordinat u kooperattiv. Jenhtieg li l-Istati Membri jibbażaw id-deċizzjonijiet dwar it-tnehhija tar-restrizzjonijiet marbuta mal-COVID-19 fuq il-linji gwida tal-Kummissjoni dwar il-fruntieri interni tat-13 ta' Mejju 2020 ⁽¹⁰⁾. Jenhtieg li l-Kummissjoni u l-Istati Membri kollha jiġu nnotifikati dwarhom. Il-Kummissjoni hija lesta tikkordina t-tnehhija tar-restrizzjonijiet u r-restawr tas-servizzi tat-trasport permezz tan-network ta' punti ta' kuntatt nazzjonali.
16. Dan jeżiġi wkoll approċċ ikkoordinat mal-pajjiżi ġirien tal-UE u anke daww lil hinn minnhom. Il-kanali għall-koordinazzjoni diġà ġew estiżi, pereżempju fil-Balkani tal-Punent, għall-awtoritajiet nazzjonali li qegħdin jahdmu mill-qrib man-network ta' punti ta' kuntatt nazzjonali għat-trasport tal-UE. L-oġettiv komuni huwa li tiġi żgurata l-provvista tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività.
17. F'konformità mal-princċipji msemmija hawn fuq li l-miżuri jenhtieg li jkunu proporzjonati u speċifiċi għall-mod, jenhtieg li jiġu identifikati alternattivi sikuri tal-mobilità minflok miżuri projbittivi ġenerali li jwasslu għall-paralizi tas-servizzi tat-trasport fl-UE. Eżempju jista' jkun it-tindif u d-diżinfekzzjoni intensifikati u regolari kif ukoll il-ventilazzjoni xierqa tal-hubs tat-trasport u tal-vetturi ⁽¹¹⁾, minflok projbizzjonijiet totali fuq is-servizzi rilevanti tat-trasport. Dan l-approċċ mistenni jippermetti l-immirar tal-isforzi fuq sorsi ta' riskju filwaqt li jippermetti r-ritorn gradwali tal-attivitajiet ekonomiċi u kwotidjani regolari. Il-kooperazzjoni mill-qrib bejn l-awtoritajiet tas-saħha u tat-trasport kif ukoll mal-partijiet ikkonċernati ewlenin se tkun kruċjali f'dan ir-rigward.

⁽¹⁰⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni — Lejn approċċ gradwali u kkoordinat għar-ritorn tal-libertà ta' moviment u t-tnehhija tal-kontrolli fil-fruntieri interni — COVID-19 tat-13 ta' Mejju 2020.

⁽¹¹⁾ F'din il-Komunikazzjoni, it-terminu "vettura" jirreferi, b'rilevanza għal dan il-kontest partikolari, għat-tipi kollha ta' vetturi, fosthom il-karozzi, it-trakkijiet, il-karozzi tal-linja, il-kowċijiet, il-ferroviji, l-inġenji tal-ajru, il-vapuri, il-bastimenti, il-ferries, eċċ.

18. It-trasport tal-merkanzija jenhtieg li jibqa' jiġi ssalvagwardjat biex niżguraw li l-ktajjen tal-provvista jkunu funzjonali. Il-Pjan Direzzjonali Ewropew Kongunt indika li "fil-fażi tranżitorja, jenhtieg li jissahhu l-isforzi biex jinżamm fluss ta' merkanzija mhux ostakolat u biex jiġu żgurati l-ktajjen ta' provvista". Huma u jibdwu mill-massimu attwali ta' 15-il minuta għall-qsim tal-fruntieri b'"korsiji hodor", il-kontrolli mwettqa jenhtieg li jitnaqqsu gradwalment b'mod koordinat, permezz ta' kanali ta' koordinazzjoni stabbiliti bħalma huma l-punti ta' kuntatt nazzjonali għat-trasport għall-COVID-19 u l-Arrangamenti Integrati tal-UE għal Rispons Politiku f'Sitwazzjonijiet ta' Kriżi (IPCR), biex sa fl-aħħar il-qsim tal-fruntieri interni jithalla jerġa' lura għal li kien qabel ma ddahhlu r-restrizzjonijiet marbuta mal-COVID-19 għall-vetturi kollha tal-merkanzija u wkoll għall-merkanzija stess. Hekk kif it-traffiku jerġa' jiżdied, ir-rwol tal-hubs multimodali, bħalma huma l-portijiet jew it-terminals tal-containers, fl-appoġġ għall-korsiji hodor, jisthoqqlu attenzjoni speċjali. Biex niggarantixxu l-funzjonament tal-ktajjen tal-provvista, jenhtieg li jsir l-aħjar użu possibbli tal-modi kollha tat-trasport, inklużi l-passaġġi fuq l-ilma interni u t-trasport tal-merkanzija bil-ferrovija. Jehtieg li jiġi żgurat il-moviment liberu u mhux ostakolat tal-haddiema essenzjali tat-trasport, u għal dak l-ghan, jenhtieg li jitqies l-aċċess għall-korsiji rapidi fil-hubs tat-trasport. Matul it-tranżizzjoni gradwali, u skont ir-rakkomandazzjonijiet tal-awtoritajiet tas-saħha pubblika, jenhtieg li jitnaqqsu gradwalment l-kontrolli tas-saħha, jitnehhew il-kwarantini sistematiċi (jiġifieri applikati irrispettivament mis-sintomi murija jew kwalunkwe riżultati tat-testijiet), jitwaqqfu l-konvojs, il-projbizzjonijiet fuq is-sewqan jistgħu jerġghu jiddahhlu jekk il-fluwidità tat-traffiku tippermetti, u derogi oħra mir-regoli dwar il-hinijiet tas-sewqan u tal-mistrieħ wara tmiem Mejju 2020 jenhtieg li jsiru aktar armonizzati u limitati għal dak li huwa strettament neċessarju biex gradwalment jerġghu jiddahhlu r-regoli tal-UE uniformi u faċilment infurzabbli.
19. Malli s-sitwazzjoni tas-saħha pubblika tippermetti, jenhtieg li r-restrizzjonijiet fuq it-trasport individwali (eż. karozzi, muturi jew roti) jitnehhew. L-illaxkar tar-restrizzjonijiet jippermetti t-tkomplija bikrija tal-mobilità, speċjalment fil-livell lokali u dak reġjonali (eż. in-nies jithallew jivvjaġġaw aktar 'il bogħod u aktar malajr fil-livell lokali jew ġewwa Stat Membru). It-tnehhija ta' dawn ir-restrizzjonijiet biex jiġi ffaċilitat it-trasport individwalizzat jenhtieg li tibqa' allinjata mal-miżuri ġenerali għat-tbегhid u mal-miżuri tal-prevenzjoni mehtieġa jew rakkomandati minn kull Stat Membru.
20. Fl-istess hin, id-disponibbiltà ta' alternattivi ta' trasport kollettiv sikur jenhtieg li tiżdied, f'konformità mad-dekonfinament gradwali biex iċ-ċittadini kollha jiġu pprovduti b'alternattivi tal-mobilità. Dan jenhtieg li jitwettaq u jiġi kkomunikat b'mod li jghin ir-restawr tal-fiduċja u tal-kunfidenza tal-passiġġieri fl-użu sikur tat-trasport kollettiv.
21. Jenhtieg li niżguraw li l-operaturi tat-trasport u l-provduturi tas-servizzi li jipprovdu servizzi ekwivalenti għall-istess rotta jkunu soġġetti għal miżuri ekwivalenti. L-oġġettiv jenhtieg li jiġi pprovdut l-istess livell ta' sikurezza, ta' ċarezza u ta' prevedibbiltà lill-passiġġieri, li tiġi evitata d-diskriminazzjoni u li jiġu ppreservati kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni.
22. Biex jiġi żgurat li l-miżuri fit-tluq u daww fil-wasla bi kwalunkwe mod tat-trasport ikunu komparabbli, u b'hekk jiġi evitat li l-ivvjaġġar la jsir diffiċli wisq jew tabilhaqq impossibbli, huwa kruċjali li jiġi żgurat li miżuri ekwivalenti, li jkunu bbażati fuq prinċipji kondiviżi u li kollha jimmitigaw b'mod adegwat ir-riskji rilevanti tas-saħha, jkunu aċċettati b'mod reċiproku fil-punt tat-tluq u fil-punt tal-wasla. Il-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u ma' pajjiżi mhux tal-UE mistennija tiffaċilita dan.
23. Biex jiġi ffaċilitat l-ippjanar tal-ivvjaġġar b'mod aktar infurmat, l-operaturi tat-trasport u l-fornituri tas-servizzi jistgħu iqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku informazzjoni dwar ir-rati medji ta' okkupanża għal konnessjonijiet jew orarji partikolari. Dan se jkun partikolarment importanti għal servizzi mingħajr riżervazzjonijiet tas-sits u għat-trasport pubbliku lokali. Tali informazzjoni tista' ssir disponibbli online jew permezz ta' applikazzjonijiet mobbli ddedikati.
24. Il-mobilità urbana diġà qed terġa' tiġi mfassla f'diversi Stati Membri, reġjuni u bliet, bħal pereżempju l-estensjoni tal-bankini u tal-mogħdijiet għaċ-ċiklisti, l-adattament tal-iskedi u l-iżvilupp ta' teknoloġiji innovattivi għall-ġestjoni tal-flussi tal-passiġġieri u l-evitar tal-folol. Il-Kummissjoni thegġeg u tappoġġa l-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' soluzzjonijiet u miżuri godda għall-mobilità urbana biex tiġi ffaċilitata mobilità attiva, kollettiva u kondiviża b'mod sikur u wkoll biex il-fiduċja fost iċ-ċittadini tiġi żgurata.
25. Fejn mehtieg, jenhtieg li japplikaw regoli ċari dwar id-drittijiet u d-dmirijiet tal-operaturi tat-trasport u tal-provduturi tas-servizzi, eż. jekk l-operaturi jkunu responsabbli biex jiżguraw it-tbегhid jew ir-rifjut tal-aċċess għal hub tat-trasport jew għal vettura lil min ma jkunx liebes maskra jew jekk ċertu għadd ta' passiġġieri jkun inqabeż, il-qafas legali li jagħtihom l-awtorità biex idahhlu fis-seħħ dawn il-miżuri jenhtieg li jiġu definiti b'mod ċar.

b) *Protezzjoni tal-haddiema tat-trasport*

26. Matul il-kriżi, il-haddiema tat-trasport fil-modi kollha kellhom rwol kritiku fit-twassil tal-merkanzija, fl-appoġġar tal-funzjonament tal-ktajjen tal-provvista, fir-ripatrijazzjoni taċ-ċittadini tal-UE u fit-trasport tal-haddiema essenzjali lejn il-postijiet tax-xogħol tagħhom, anke f'kundizzjonijiet ta' riskju oghla għal saħħithom u għall-benesseri tagħhom. Il-hubs tat-trasport, il-provduturi tas-servizzi u l-operaturi jenhtieg li japplikaw il-prinċipji tal-kontinwità tal-operat biex jiżguraw operazzjonijiet sikuri kontinwi f'konsultazzjoni mas-shab soċjali. Dan ifisser ukoll li l-haddiema tat-trasport jenhtieg li jiġu kkonsultati, attrezzati, imharrġa u mogħtija struzzjonijiet b'mod adegwat dwar kif iwettqu dmirijethom filwaqt li jimminimizzaw ir-riskji għal saħħithom, dik tal-familji u l-kollegi tagħhom kif ukoll saħħet il-passiġġieri. Jenhtieg li dan jinkludi, pereżempju, informazzjoni dwar kif jintuża b'mod adegwat it-tagħmir protettiv, tinżamm l-igjene, jitnaqqas kemm jista' jkun il-kuntatt bla bżonn mal-ohrajn, u wkoll, kemm jista' jkun, kif jiġu identifikati infezzjonijiet potenzjali.
27. Il-haddiema tat-trasport li jehtigilhom ukoll, minhabba n-natura ta' xogħolhom, li jkollhom livell għoli ta' interazzjoni mal-ohrajn (eż. ekwipaġġi tal-ajru, persunal tal-ispezzjonijiet tas-sigurtà u tas-sikurezza fl-ajruporti u fil-portijiet, kontrolluri tal-biljetti, xufiera tal-karozzi tal-linja u tal-vannijiet, ekwipaġġi tal-vapuri tal-passiġġieri, bdoti marittimi, persunal li jipprovdi l-ghajnuna lill-passiġġieri, inkluzi persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa) jenhtieg li jkunu attrezzati b'livell xieraq ta' tagħmir protettiv personali (PPE) mill-impjegaturi tagħhom kif ikompli jiġi dettaljat hawn taht. Jenhtieg li jiġi żgurat it-tibdil regolari, kif ukoll ir-rimi sikur, ta' dan it-tagħmir, kif mehtieg. Il-gwida ġenerali għal min ihaddem dwar ir-ritorn lejn il-postijiet tax-xogħol wara l-COVID-19 giet ippubblikata mill-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol u tinkludi informazzjoni utli dwar setturi speċifiċi, fosthom is-settur tat-trasport ⁽¹²⁾.

c) *Protezzjoni tal-passiġġieri*

28. Għall-forom kollha ta' trasport kollettiv tal-passiġġieri, jenhtieg li jittiehdu miżuri raġonevoli biex jiġi limitat il-kuntatt bejn il-haddiema tat-trasport u l-passiġġieri, kif ukoll bejn il-passiġġieri. Fejn ikun fattibbli, jenhtieg li jiġu applikati l-prattiki tat-tbeġhid bejn il-passiġġieri sakemm is-sitwazzjoni globali tas-saħħa tkun tesigi dan. Jenhtieg li jiġu applikati wkoll miżuri ohra li jnaqqsu r-riskju tal-infezzjonijiet, bħalma huma:
- a. L-użu tat-tagħmir protettiv personali (maskri, ingwanti, eċċ) mill-haddiema tat-trasport.
 - b. It-tnaqqis, fejn ikun fattibbli, tad-densità tal-passiġġieri f'mezzi tat-trasport kollettiv u fiż-żoni ta' stennija (l-operar ta' servizzi bħal dawn b'kapasità mnaqqsa jista' jiġi appoġġat b'mod adegwat biex tinżamm il-vijabbiltà, eż. permezz ta' obbligi temporanji ta' servizz pubbliku f'konformità mar-regoli tal-UE applikabbli ⁽¹³⁾).
 - c. Iż-żamma jew iż-żieda ta' barrieri protettivi fil-hubs u fil-vetturi (eż. madwar ix-xufiera, fl-istands tal-biljetti jew il-kontrolli).
 - d. L-istabbiliment ta' korsiji apposta jew is-separazzjoni b'xi mod ieħor tal-flussi ta' passiġġieri differenti fil-hubs tat-trasport (jiġifieri portijiet, ajruporti, stazzjonijiet ferrovjarji, waqfiet tal-karozzi tal-linja, terminals tad-dghajjes, hubs tat-trasport pubbliku urban, eċċ).
 - e. Jenhtieg li l-hubs inehhu l-faċilitajiet li jinkoraġġixxu l-iffullar (eż. bankijiet u mwejjed) jew, tal-anqas, jispazjawhom b'tali mod li jiżguraw tbeġhid adegwat.
 - f. It-turija b'mod ċar ta' informazzjoni aċċessibbli dwar l-imġiba rakkomandata (eż. hasil jew sanitazzjoni frekwenti tal-idejn, żamma ta' distanza adegwata) u dwar il-miżuri speċifiċi fis-seħh f'dak il-hub tat-trasport jew mod tat-trasport partikolari.

⁽¹²⁾ "COVID-19: guidance for the workplace" (COVID-19: gwida għall-post tax-xogħol) u "COVID-19: Back to the workplace - Adapting workplaces and protecting workers" (COVID-19: Lura fil-post tax-xogħol - Nadattaw il-postijiet tax-xogħol u nipproteġu l-haddiema) https://oshwiki.eu/wiki/COVID-19:_guidance_for_the_workplace#See.

⁽¹³⁾ Ir-Regolament (KE) Nru 1370/2007 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2007 dwar servizzi pubbliċi tat-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija u bit-triq u li jhassar ir-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 1191/69 u 1107/70 (ĠU L 315, 3.12.2007, p. 1); Ir-Regolament (KE) Nru 1008/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Settembru 2008 dwar regoli komuni għall-operat ta' servizzi bl-ajru fil-Komunità (ĠU L 293, 31.10.2008, p. 3); Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3577/92 tas-7 ta' Diċembru 1992 li japplika l-prinċipju ta' libertà li jiġu pprovduti servizzi għat-trasport marittimu fi hdan l-Istati Membri (kabotaġġ marittimu) (ĠU L 364, 12.12.1992, p. 7).

- g. Miżuri adegwati għall-imbarkazzjoni u fil-kontrolli tas-sigurtà (eż. il-passiġġieri ma jithallewx jitolgħu jew jinżlu mill-karozzi tal-linja mill-bieb ta' quddiem, ftuh tal-biben ma' kull waqfa, disinfezzjoni tat-trejs) u miżuri oħra li jghinu biex jiġi minimizzat il-kuntatt (eż. fuq rotot qosra tal-ferries, il-passiġġieri jibqgħu fil-karozza jew fit-trakk, jekk is-sikurezza ġenerali tista' tiġi żgurata tajjeb biżżejjed).
- h. It-trasport ta' persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa, kif ukoll ta' persuni anzjani jenhtieg li jingħata prijorità. Il-haddiema tat-trasport li, f'konformità mar-regoli tal-UE dwar id-drittijiet tal-passiġġieri, jipprovdu assistenza lil persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa kif ukoll lil persuni anzjani, jenhtieg li jiġu pprovduti bit-tagħmir protettiv personali neċessarju.
29. Jenhtieg li l-passiġġieri jilbsu l-maskri tal-wiċċ fil-hubs tat-trasport u fil-vetturi użati għat-trasport kollettiv, speċjalment meta l-miżuri tat-tbегhid fiżiku ma jistgħu jiġu osservati f'kull hin ⁽¹⁴⁾. Jenhtieg li materjal ta' informazzjoni dwar l-imgiba sikura (iż-żamma tad-distanza, it-tindif tal-idejn, eċċ.) jintwera b'mod prominenti u jkun aċċessibbli għall-passiġġieri. Il-protokollu għall-ġestjoni tal-infezzjonijiet potenzjali f'dawn il-facilitajiet jenhtieg li jiġu stabbiliti u kkomunikati b'mod ċar lill-haddiema tat-trasport u jkunu faċilment disponibbli għall-passiġġieri.
30. Meta jkun aktar diffiċli li jiġi żgurat it-tbегhid soċjali, jenhtieg li jiddaħhlu salvagwardji u miżuri addizzjonali li jwasslu għal livelli ekwivalenti ta' protezzjoni. Barra minn hekk, fil-każ li jeżistu alternattivi differenti biex tintlaħaq destinazzjoni, jenhtieg li tingħata preferenza lil dawk l-alternattivi fejn it-tbегhid fiżiku jista' jiġi żgurat b'mod adegwat, f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-awtoritajiet tas-saħha pubblika.
31. Jenhtieg li tingħata prijorità lit-tnaqqis tar-riskju tal-infezzjonijiet fil-hubs tat-trasport u l-vetturi fil-modi kollha. Jenhtieg li jiġu implimentati t-tindif u d-diżinfezzjoni regolari u intensifikati tal-hubs kollha tat-trasport kif ukoll tal-vetturi għall-modi kollha tat-trasport. Jenhtieg li tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-gell tas-sanitazzjoni/di-zinfettant fil-hubs tat-trasport u fil-vetturi.
32. Jenhtieg li fil-hubs tat-trasport jiġu pprovduti l-facilitajiet u jkunu implimentati l-protokollu biex il-persuni suspettati li huma infettati bil-COVID-19 jiġu iżolati immedjatament sakemm ikunu jistgħu jittiehdu miżuri xierqa ulterjuri. Għal dan l-ghan, jenhtieg li jiġu stabbiliti żoni sikuri apposta, u jenhtieg li jiġi żgurat persunal imharreġ dedikat b'tagħmir protettiv adegwat. Il-facilitajiet mediċi eżistenti kif ukoll l-istaff mediku (eż. fl-ajruporti, fil-portijiet jew abbord il-vapuri) jenhtieg li jiġu rinfurzati biex ikunu jistgħu jlahhqu ma' volumi akbar tat-traffiku hekk kif ir-restrizzjonijiet jitnehhew.
33. Jenhtieg li jiġu pprioritizzati l-bejgħ elettroniku tal-biljetti kif ukoll ir-riżervazzjonijiet bil-quddiem tas-sits biex jitnaqqsu ghemgħat ta' gruppi ta' vjaġġaturi f'żoni speċifiċi (eż. viċin il-magni tal-biljetti u l-punti tal-bejgħ) u biex l-għadd ta' passiġġieri permess ikun jista' jiġi kkontrollat b'mod aħjar, filwaqt li tiġi żgurata l-aċċessibbiltà għall-bejgħ tal-biljetti għan-nies li ma għandhomx aċċess għal mezzi elettronici jew li ma jistgħux jużaw dawn il-mezzi elettronici. Jenhtieg li jiġi aġevolat kemm jista' jkun ambjent mingħajr kuntatti.
34. Il-bejgħ ta' oġġetti oħra, inkluż l-ikel u x-xorb jista' jiġi limitat fil-vetturi. Biex jitnaqqas ir-riskju tal-infezzjonijiet, l-operaturi ta' postijiet tal-bejgħ integrati tal-ivvjaġġar, bħalma huma l-hwienet tal-oġġetti mingħajr dazju, jenhtieg li jiehdu miżuri adegwati, fosthom: l-immanigġjar tal-flussi tal-passiġġieri biex jiġi żgurat it-tbегhid (inkluż bl-użu ta' markaturi mal-art, ottimizazzjoni tat-tqassim u jekk meħtieġ, restrizzjonijiet fuq l-għadd ta' klijenti); tindif u diżinfezzjoni regolari tal-postijiet, tal-apparat u tal-merkanzija; l-installazzjoni ta' barrieri bejn il-klijenti u l-persunal tal-bejgħ fil-punti tal-bejgħ; il-forniment ta' għadd kbir biżżejjed ta' stazzjonijiet tas-sanitazzjoni tal-idejn fil-post tal-bejgħ kollu u r-rekwiziti li dawn jintużaw, b'mod partikolari fil-punti ta' dħul u hrug; il-forniment ta' informazzjoni ċarament viżibbli għall-klijenti dwar imgiba sikura xierqa; l-iżgurar li l-persunal tal-bejgħ ikun imharreġ u attrezzat tajjeb biżżejjed biex jaqdi l-klijenti u jimmanigġja l-merkanzija f'konformità mal-gwida pprovduta mill-awtoritajiet tas-saħha dwar l-imgiba sikura matul it-tifqigha tal-COVID-19.

⁽¹⁴⁾ "Maskri tal-wiċċ" huwa terminu ġeneriku li jkopri kemm maskri mediċi kif ukoll maskri mhux mediċi. L-ECDC jindika li "L-użu ta' maskri tal-wiċċ mhux mediċi magħmula minn diversi tessuti jista' jiġi kkunsidrat, speċjalment jekk – minhabba problemi ta' forniment – il-maskri mediċi tal-wiċċ iridu jiġu pprioritizzati għall-użu bħala tagħmir protettiv personali mill-haddiema tas-saħha" (<https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/COVID-19-use-face-masks-community.pdf>). Se jkun f'idejn l-awtoritajiet nazzjonali tas-saħha/tas-sikurezza biex jispeċifikaw aktar dettalji matul id-diskussjonijiet tagħhom mal-partijiet ikkonċernati għal kull mod tat-trasport, abbażi tar-riskju epidemjologiku f'dak il-pajjiż, tad-disponibbiltà u ta' konsiderazzjonijiet oħra. Ċerti haddiema tat-trasport u ċerti passiġġieri, rispettivament, jistgħu jkunu esposti għal livelli ta' riskju differenti.

35. Minbarra miżuri oħra mmirati biex jillimitaw ir-riskju tal-infezzjoni, it-traċċar tal-kuntatti u miżuri ta' twissija, pereżempju, bl-użu ta' apps għall-apparati mobbli, jistgħu jintużaw fuq bażi volontarja mill-passiġġieri għad-detezzjoni u l-interruzzjoni tal-ktajjen tal-infezzjoni u t-tnaqqis tar-riskju ta' trażmissjoni ulterjuri sakemm jippersistu r-riskji tat-trażmissjoni. Jenhtieg li l-aċċess għas-servizzi tat-trasport ma jsirx suġġett għall-użu ta' apps għat-traċċar tal-kuntatti. Minhabba n-natura transfruntiera tat-trasport, huwa importanti li niżguraw l-interoperabbiltà u l-aċċettazzjoni reċiproka ta' miżuri bħal dawn. Jekk jiġu implimentati, il-miżuri tat-traċċar tal-kuntatti jenhtieg li jkunu limitati strettament għall-finijiet tal-indirizzar tat-tifqigħa tal-COVID-19 u li jkunu kkonfigurati f'konformità mas-sett ta' għodod Komuni tal-UE tan-Netwerk tas-Saħħa elettronika dwar l-applikazzjonijiet mobbli b'appoġġ għat-traċċar tal-kuntatti fil-ġlieda tal-UE kontra l-COVID-19 ⁽¹⁵⁾, il-Gwida tal-Kummissjoni dwar l-apps ⁽¹⁶⁾ u l-Linji Gwida tal-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ⁽¹⁷⁾, filwaqt li jiżguraw l-ogħla livell ta' privatezza tad-data.
36. L-operaturi tat-trasport u l-provdituri tas-servizzi jenhtieg li jkollhom fis-seħh protokoll speċifiċi fil-każ li passiġġier iħossu hażin jew juri sintomi tal-COVID-19 matul jew immedjatament wara l-ivvjaġġar jew waqt li jkun jinsab f'hub tat-trasport. Protokoll bħal dawn jenhtieg li jinkludu żoni sikuri identifikati b'mod ċar għall-passiġġieri sintomatiċi, u jkollhom passi definiti dwar kif jiġi minimizzat l-esponiment ta' passiġġieri oħra u ta' haddiema tat-trasport, kif tingabar u tiġi analizzata l-informazzjoni kollha rilevanti dwar il-kuntatti ma' passiġġieri oħra u haddiema tat-trasport, eċċ. Għall-ivvjaġġar b'riżervazzjoni, dan jenhtieg li jinkludi l-possibbiltà li l-passiġġieri l-oħra li kienu qrib tagħhom ikunu jistgħu jiġu identifikati u mwissija.

d) *Nimxu 'l quddiem*

37. Biex jiġu rrestawrati l-livelli regolari tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività, fin-nuqqas ta' vaċċin, se jkun meħtieġ kombinament flessibbli ta' użu miżjud ta' tagħmir protettiv personali xieraq, ventilazzjoni xierqa u sikura, jekk jista' jkun bl-użu tal-arja ta' barra u bl-evitar tas-sempliċi ċirkolazzjoni tal-arja ta' ġewwa, kapacitajiet miżjuda tat-traċċar tal-kuntatti fuq bażi volontarja u tad-dekontaminazzjoni.
38. Fit-terminu medju/twil, huwa rakkomandat li l-miżuri straordinari kollha stabbiliti matul it-tifqigħa tal-COVID-19 jenhtieg li jiġu ssorveljati, ivvalutati u meqjusa mill-ġdid fuq bażi regolari sakemm is-sitwazzjoni epidemjoloġika ma tirrikjedix l-estensjoni tagħhom, jew jekk dawn il-miżuri kienu ta' benefiċċju f'termini tat-tiġib tas-sistemi tat-trasport u tal-effiċjenza.
39. L-applikazzjoni kurrenti tal-miżuri ta' konteniment, kif ukoll l-illaxkar tagħhom u r-restawr progressiv tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività jenhtieg li ma jwasslux għal tnaqqis, anke jekk biss temporanju, tal-livelli għolja ta' standards tas-sikurezza u tas-sigurtà, inklużi s-sikurezza u s-sigurtà tal-haddiema tat-trasport, li għandha l-UE fil-qasam tat-trasport. Huwa neċessarju li nevitaw iż-żieda ta' kwistjonijiet ta' sikurezza jew sigurtà tat-trasport mal-kwistjonijiet li diġà qed inħabbtu wiċċna magħhom minhabba t-tifqigħa tal-COVID-19.

III. Gwida Prattika dwar miżuri speċifiċi biex jiġi żgurat it-trasport sikur tal-passiġġieri għall-modi kollha tat-trasport fil-kuntest tat-tifqigħa tal-COVID-19

a) *Rakkomandazzjonijiet trażversali*

40. Il-prinċipji msemmija hawn fuq jenhtieg li jiggwidaw il-bidu mill-ġdid u iż-żieda fit-trasport tal-passiġġieri b'mod kumplessiv u progressiv madwar l-UE għall-modi kollha tat-trasport matul il-hruġ mir-restrizzjonijiet tal-COVID-19 u l-irkupru sussegwenti. Dawn il-prinċipji komuni mistennija jiffacilitaw l-aċċettazzjoni reċiproka tal-miżuri implimentati fl-UE u wkoll fil-konfront ta' pajjiżi mhux tal-UE, għall-facilitazzjoni tat-tkomplija effettiva tas-servizzi tat-trasport. Kif intqal fit-taqsimi preċedenti, ċerti prinċipji u miżuri jenhtieg li jiddaħhlu għall-hubs tat-trasport u l-vetturi għall-modi kollha tat-trasport, b'aġġustamenti speċifiċi li jqisu ċ-ċirkostanzi, il-htigijiet u l-fattibbiltà speċifiċi għall-modi partikolari.
41. Miżuri trażversali bħal dawn jinkludu:
- Tal-inqas matul l-illaxkar inizjali tar-restrizzjonijiet, l-ghadd ta' passiġġieri fil-vetturi f'ċerti modi tat-trasport jaf ikun jehtieg jtnaqqas biex jiġi żgurat li r-rekwiziti applikabbli tat-tbeġhid jiġu osservati b'mod adegwat.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/ehealth/docs/covid-19_apps_en.pdf.

⁽¹⁶⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni Gwida dwar l-Apps li jgħinu fil-ġlieda kontra l-pandemija tal-COVID-19 fir-rigward tal-protezzjoni tad-data (GU C 1241, 17.4.2020, p. 1).

⁽¹⁷⁾ https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-042020-use-location-data-and-contact-tracing_en

- b. L-użu volontarju tal-apps għat-traċċar tal-kuntatti jenhtieg li jitqies bħala saff addizzjonali ta' mitigazzjoni tar-riskju.
 - c. Il-haddiema tat-trasport jenhtieg li jiġu attrezzati bil-PPE u, fejn possibbli, miżmuma separati mill-passiġġieri permezz ta' barrieri.
 - d. It-tindif u d-dizinfezzjoni frekwenti tal-hubs u tal-vetturi kif ukoll zieda fil-frekwenza tal-ġbir tal-iskart.
 - e. L-installazzjoni sistematika ta' stazzjonijiet għas-sanitazzjoni tal-idejn u l-introduzzjoni ta' rekwiżiti biex dawn jintużaw, kull meta jkun fattibbli.
 - f. It-titjib tal-ventilazzjoni, tal-filtrazzjoni tal-arja u fejn ikun xieraq, il-prijoritizzazzjoni tal-użu tal-arja naturali.
 - g. L-użu tal-maskri mill-passiġġieri, speċjalment fejn il-miżuri tat-tbегhid soċjali ma jistgħux jiġu rispettati f'kull hin.
 - h. Il-biljetti u l-informazzjoni jenhtieg li jiġu pprovduti b'mod elettroniku u awtomatiku. Il-bejgħ minn qabel tal-biljetti, kif ukoll il-proċeduri taċ-check-in bil-quddiem, tar-riżervazzjonijiet u tar-registrazzjoni jenhtieg li jkunu mhegga u mogħtija prijorità kbira.
 - i. Iċ-check-in, it-tagħbija u l-hatt tal-bagalji jenhtieg li jiġu organizzati b'tali mod li jevita l-iffullar tal-passiġġieri.
 - j. L-ordnijiet minn qabel tas-servizzi u tal-ikket abbord jenhtieg li, fejn dan ikun possibbli, jiġu ffaċilitati fil-mument tar-riżervazzjoni, biex jitnaqqas il-kuntatt bejn il-persunal u l-passiġġieri.
 - k. Jenhtieg li fil-hubs u fil-vetturi, tintwera b'mod prominenti informazzjoni aċċessibbli dwar il-proċeduri ta' mġiba sikura fis-seħh, kif ukoll it-tagħmir protettiv meħtieġ għall-passiġġieri. Din l-informazzjoni jenhtieg li tkun disponibbli qabel l-ivvjaġġar.
42. L-organizzazzjonijiet tal-partijiet ikkonċernati, l-operaturi u l-provdituri tas-servizzi attivi fil-modi tat-trasport differenti jenhtieg li jiżviluppaw u jimplementaw miżuri adegwati li jindirizzaw iċ-ċirkostanzi speċifiċi ta' kull mod tat-trasport. Jenhtieg li jkunu allinjati mal-prinċipji u mar-rakkomandazzjonijiet generali kif ukoll daww speċifiċi għall-mod tat-trasport partikolari stipulati f'dawn il-linji gwida. Daww il-miżuri jenhtieg li jiġu studjati kontinwament u, fejn meħtieġ, adattati biex tiġi żgurata l-effettività tagħhom fil-protezzjoni tas-saħħa tal-haddiema tat-trasport u tal-passiġġieri.
43. Barra minn hekk, fid-dawl tal-karatteristiċi u l-ħtiġijiet speċifiċi ta' kull mod tat-trasport, jenhtieg li jiġu implimentati u applikati l-miżuri li ġejjin:

b) *Avjazzjoni*

44. L-avjazzjoni għandha esperjenza twila fil-qasam tal-ġestjoni tar-riskji għas-sikurezza u s-sigurtà, u diġà mdorrija topera f'ambjent ikkontrollat hafna. Biex l-avjazzjoni toħroġ minn din il-kriżi se jkun kruċjali li tirbaħ lura l-kunfidenza tal-passiġġieri bħala mod tat-trasport sikur. Għalhekk, se jkun essenzjali li l-partijiet ikkonċernati fl-avjazzjoni u fis-saħħa jikkomunikaw bl-aktar mod wiesa' dwar il-miżuri fis-seħh, kif ukoll dwar kif dawn il-miżuri jimmitigaw ir-riskji. Is-settur tal-avjazzjoni jenhtieg li jiżgura li l-miżuri jkunu viżibbli ferm u kkoordinati, u li dawn jiġu kkomunikati lill-passiġġieri f'kull hin.
45. Il-mitigazzjoni tar-riskju tat-tixrid tal-COVID-19 jenhtieg li ssegwi l-istess prinċipji li jintużaw għall-ġestjoni tar-riskju tas-sikurezza u tas-sigurtà, fosthom il-monitoraġġ tal-konformità, l-analizzar tal-effettività tal-miżuri f'intervalli regolari, u l-adattament ta' miżuri għall-ħtiġijiet li jinbidlu kif ukoll għall-metodi u għat-teknoloġiji mtejbja - filwaqt li jitqies, madankollu, li l-ajruporti u l-linji tal-ajru mhumix ikkwalfikati biex jipprovdw s-servizzi tas-saħħa, bħalma huwa t-tehid ta' deċiżjonijiet dwar l-iskrinjar tas-saħħa tal-passiġġieri, li jenhtieg li jiġu implimentati mill-awtoritajiet kompetenti.
46. Biex jiġi żgurat li l-miżuri fit-tluq u daww fil-wasla jkunu komparabbli, u b'hekk jiġi evitat li l-ivvjaġġar la jsir diffiċli wisq jew tabilhaq impossibbli, huwa kruċjali li jiġi żgurat li miżuri ekwivalenti, li jkunu bbażati fuq prinċipji kondiviżi u li kollha jimmitigaw b'mod adegwat ir-riskji rilevanti tas-saħħa, jkunu aċċettati b'mod reċiproku fil-punt tat-tluq u fil-punt tal-wasla. Biex dan jiġi ffaċilitat, se jkun utli li niżviluppaw kriterji konkreti li jenhtieg li jkunu tradotti f'approċċ rikonoxxut internazzjonalment. L-użu ta' standards ekwivalenti u l-applikazzjoni tar-reċiproċità fir-rigward tal-miżuri u l-aċċettazzjoni tagħhom jistgħu jkunu ffaċilitaturi fundamentali tal-avjazzjoni fl-UE u fil-kuntest globali. Għalhekk, il-kooperazzjoni mill-qrib ma' pajjiżi mhux tal-UE u ma' shab internazzjonali, fosthom l-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO), se tkun essenzjali.

47. Fkollaborazzjoni mal-Kummissjoni, iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC) u l-awtoritajiet kompetenti, l-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA) fil-gimghat li ġejjin se tippreżenta linji gwida operazzjonali tekniċi biex jiġi ffaċilitat approċċ ikkoordinat u tiġi pprovduta assistenza lill-awtoritajiet nazzjonali tal-avjazzjoni, lil-linji tal-ajru, lill-ajruporti u lill-partijiet ikkonċernati ohra tal-avjazzjoni. Dawn il-linji gwida operazzjonali tekniċi se jkunu l-prinċipji tal-ġestjoni tas-sikurezza żviluppati biex tiġi żgurata s-sikurezza tas-sistema tal-avjazzjoni Ewropea u se jistabbilixxu protokoll ta' bażi għas-sikurezza tas-saħha fl-avjazzjoni, propost għall-applikazzjoni madwar l-UE.

48. Jenhtieg li l-protokoll jinkludi l-miżuri li ġejjin:

- a. It-titjib tal-ventilazzjoni, il-filtrazzjoni tal-arja bi standards tal-isptarijiet u l-fluss ta' arja vertikali.
- b. Il-limitazzjoni tar-riskji tal-kontaminazzjoni tul il-proċess tal-ivvjaġġar (eż. l-evitar ta' konċentrazzjonijiet ta' passiġġieri, il-limitazzjoni tal-interazzjoni abbord, analizzar tal-aktar alokazzjoni xierqa tas-sits abbażi tal-limitazzjonijiet tekniċi, u l-prioritizzazzjoni ta' dokumenti u ta' mezzi tal-hlas elettronici).
- c. It-tnaqqis tal-moviment fil-kabina (eż. inqas bagalji tal-kabina, inqas interazzjonijiet mal-ekwipaġġ).
- d. Ġestjoni adegwata tal-flussi tal-passiġġieri (eż. l-ghoti ta' rakkomandazzjonijiet dwar il-wasla minn kmieni fl-ajruport; prioritizzazzjoni ta-check-in elektroniku/self-check-in; l-iżgurar tat-tbeġhid u t-tnaqqis kemm jista' jkun tal-kuntatti fil-punti ta' depożitu tal-bagalji, fil-punti ta' kontroll tas-sigurtà u fil-fruntieri, matul l-imbarkazzjoni u matul il-ġbir tal-bagalji); informazzjoni aċċessibbli dwar il-proċessi tal-ajruport jenhtieg li tiġi pprovduta lill-passiġġieri qabel jivvjaġġaw.

49. Il-linji gwida operazzjonali tekniċi tal-EASA/ECDC li se jinharġu dalwaqt se jispeċifikaw miżuri ta' mitigazzjoni addizzjonali, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-awtoritajiet nazzjonali kompetenti, bil-ghan li dawn il-miżuri jiġu implimentati għall-operat tat-titjiriet b'mod koerenti fl-UE kollha.

c) *Trasport bit-triq*

50. Jenhtieg li jiġu żgurati livelli għoljin tal-iġjene fil-partijiet kollha tat-terminals, taż-żoni ta' mistrieħ (eż. ma' tul l-awtostradi), tal-faċilitajiet ta' parkeġġ mgħottija kif ukoll fl-istazzjonijiet tal-fjuwil u tal-iċċarġjar, inkluż permezz tat-tindif u d-diżinfekzjoni regolari biex jiġi limitat ir-riskju tal-kontaġġu ta' utenti tat-triq. Jenhtieg li fl-istazzjonijiet tiġi implimentata l-ġestjoni tal-flussi tal-passiġġieri. Fejn ma jkunux jistgħu jiġu żgurati livelli adegwati tas-saħha pubblika, jenhtieg li jiġi kkunsidrat l-gheluq ta' ċerti hwienet jew stazzjonijiet.

51. It-trasport bil-karozzi tal-linja u bil-kowċijiet: Biex l-ivvjaġġar bil-karozzi tal-linja u bil-kowċijiet jerga' jibda gradwalment, se jkun meħtieġ li ssir distinzjoni bejn is-servizzi reġjonali u dawk fuq distanzi twal. Speċjalment għas-servizzi internazzjonali tal-karozzi tal-linja/tal-kowċijiet, jenhtieg li biex ikunu effettivi, l-approċċi jiġu kkoordinati bejn l-Istati Membri u l-operaturi. Jenhtieg li jiddaħhlu prattiki ta' operar sikur, inkluż, pereżempju, it-tluġ abbord mill-bibien ta' wara u l-użu kbir kemm jista' jkun tat-twieqi għall-ventilazzjoni, minflok l-arja kkundizzjonata. Barra minn hekk, il-postijiet bilqiegħda jenhtieg li jiġu ottimizzati skont kemm ikun fattibbli (eż. il-familji jistgħu jpoġġu flimkien, filwaqt li l-persuni li ma jkunux qed jivvjaġġaw flimkien jenhtieg li jinżammu separati). Fil-minibuses, il-passiġġieri jenhtieg li ma jithallewx ipoġġu maġenb ix-xufier sakemm ma tkunx possibbli s-separazzjoni fizika. L-operaturi tas-servizzi tal-linji regolari jridu jithallew jibnu n-netwerk mill-ġdid, skont ir-restrizzjonijiet nazzjonali. Biex dan jiġi ffaċilitat, l-Istati Membri jenhtieg li jistabbilixxu proċeduri simplifikati u rapidi biex l-operaturi jkunu jistgħu jadattaw is-servizzi tagħhom malajr, mingħajr ma jikkompromettu s-saħha u s-sikurezza tal-haddiema tat-trasport. Jekk ikun possibbli, il-kuntatt tal-istaff mal-bagalji tal-passiġġieri jenhtieg li jkun limitat u l-passiġġieri jenhtieg li jiehdu hsieb it-tagħbija u l-hatt tal-bagalji tagħhom stess.

52. Trasport b'karozza/vann on demand (taxi, PHV): Is-servizzi tat-taxi u tal-PHV komplew b'mod ġenerali b'miżuri protettivi speċifiċi għas-sewwieq u limitazzjonijiet għal passiġġier wiehed inkella diversi persuni li jghixu flimkien. Dawn is-servizzi jenhtieg li jkomplu joperaw b'miżuri speċifiċi tal-iġjene u tal-mitigazzjoni tar-riskji. Il-kumpaniji jenhtieg li jipprovdut l-maskri u d-diżinfettanti lis-sewwieqa. Il-partijiet ta' ġewwa tal-karozzi jenhtieg li jiġi diżinfettat bi frekwenza għolja kemm jista' jkun. Is-sewwieqa tat-taxi u tal-PHV jenhtieg li jevitaw il-kuntatt fiziku mal-passiġġieri, u jenhtieg li dejjem tingħata prijorità lill-hlas elektroniku. Il-kumpaniji jenhtieg li jipprovdut lix-xufiera b'separaturi fiżiċi (eż. purtieri tal-plastik jew barrieri) għall-vetturi biex jiġi limitat il-kuntatt mal-passiġġieri. Il-passiġġieri jenhtieg li ma jithallewx ipoġġu maġenb ix-xufier sakemm ma tkunx possibbli s-separazzjoni fizika. Il-kumpaniji jenhtieg li jaqsmu l-informazzjoni rilevanti mal-passiġġieri qabel il-vjaġġ.

d) *Trasport bil-ferrovija*

53. Biex it-trasport tal-passiġġieri jerġa' jaqbad, se jkun importanti li nserrhu moħħ il-passiġġieri li t-trasport kollettiv huwa sikur. Il-miżuri se jenhtieg li jkunu kkomunikati tajjeb, vizibbli u effettivi. Speċjalment għas-servizzi internazzjonali tal-ferrovija, jenhtieg li biex ikunu effettivi, il-miżuri jiġu kkoordinati bejn l-Istati Membri u l-operaturi. L-assocjazzjonijiet tas-settur ferrovjarju u l-organizzazzjonijiet tal-haddiema fis-settur qegħdin jaħdmu fuq l-istabbiliment ta' regoli komuni.
54. Minhabba l-ghadd kbir ta' passiġġieri li jiġu ttrasportati kuljum u l-ghadd ta' stazzjonijiet moqdija, il-konformità mar-regoli generali għall-imġiba sikura biex tiġi mharsa s-saħha pubblika, b'mod partikolari t-tbeġhid adegwat, tiddependi wkoll fuq id-diligenza u s-sens ta' responsabbiltà ta' kull passiġġier. Huwa mistenni li l-kontrolli aleatorji jiżguraw livell tajjeb ta' konformità.
55. Peress li s-servizzi ferrovjarji baqgħu jiffunzjonaw matul it-tifqigha tal-COVID-19, diġà hemm għadd ta' miżuri fis-seħh li jistgħu jinżammu u jiġu adattati fejn meħtieġ:
- L-obbligi ta' tbeġhid jenhtieg li jiġu applikati fuq il-ferroviji fejn meħtieġ, b'mod partikolari sakemm l-ghadd ta' passiġġieri jkun relattivament żgħir. Biex jiġi ffaċilitat it-tbeġhid, il-frekwenza u l-kapaċità tal-ferroviji jenhtieg li jizjeddu fejn meħtieġ biex titnaqqas id-densità tal-passiġġieri.
 - L-operaturi ferrovjarji jenhtieg li jimplimentaw ir-riżervazzjoni mandatorja tas-sits fuq il-vjaġġi fuq distanza twila u dawk regionali, bl-identifikazzjoni tal-isem, tal-orijini u tad-destinazzjoni tal-passiġġieri. Alternattivament, u speċjalment għall-vjaġġi fuq distanzi qosra, jenhtieg li l-passiġġieri jkunu obbligati jhallu sit vojt bejniethom, hlief għall-passiġġieri li jghixu flimkien.
 - L-operaturi ferrovjarji jenhtieg li jagħmlu użu mis-sistemi għall-ghadd tal-passiġġieri abbord, speċjalment disponibbli għall-ferroviji suburbani u dawk li jaqdu l-aktar lill-vjaġġaturi sejrini lejn u għajjin mix-xogħol (abbazi tal-piż, tal-passi fiż-żoni tal-bibien, kif ukoll algoritmi tal-ghadd bis-CCTV li ma jippermettux l-identifikazzjoni tal-individwi), għall-ġestjoni tal-kapaċità. It-tnejn tal-orari u l-allokazzjoni tar-rotot jistgħu jkunu jeħtieġu aġġustamenti flessibbli, li jinkludu l-ottimizzazzjoni tal-kapaċità b'mod koordinat biex jiġu riflessi d-domanda u l-htieġa li titnaqqas id-densità tal-passiġġieri.
 - Jenhtieg li fl-istazzjonijiet tiġi implimentata l-ġestjoni tal-flussi tal-passiġġieri. Fejn ma jkunux jistgħu jiġu żgurati livelli tajbin biżżejjed tas-saħha pubblika, jenhtieg li jiġi kkunsidrat l-gheluq ta' ċerti hwienet jew stazzjonijiet.
 - Jenhtieg li jiġi mhegġeġ l-ivvjaġġar fil-hinijiet kwieti permezz ta' incentivi, bħalma huma l-ipprezzar aġġustat jew is-siġhat tax-xogħol flessibbli fil-każ ta' ferroviji li jaqdu l-aktar lill-haddiema sejrini lejn u għajjin lura mix-xogħol, biex jiġi evitat l-iffullar.
 - Biex jiġi evitat li l-passiġġieri jkollhom imissu l-pumi jew il-buttuni tal-bibien, il-bibien jenhtieg li jinfethu f'kull waqfa - jew awtomatikament inkella b'mod remot mis-sewwieq.
56. L-Aġenzija Ferrovjarja Ewropea (l-ERA), li għandha l-gharfien esperti rilevanti bl-operazzjonijiet ferrovjarji u bil-Metodi tas-Sikurezza Komuni, kif ukoll netwerk estensiv ta' kanali tal-komunikazzjoni (mal-awtoritajiet, l-operaturi u l-manifatturi), hija lesta tiegħu fuqha rwol ewlieni biex tiżgura l-kondiviżjoni tal-aqwa prattici. L-Impriza Kongunta Shift2Rail diġà qiegħda tesplora l-possibbiltajiet li tappoġġa l-iżvilupp ta' apps, abbażi ta' data anonimizzata u aggregata ⁽¹⁸⁾, biex jinkiseb għarfien dwar l-iffullar fl-istazzjonijiet, li jistgħu jkunu ta' benefiċċju wkoll għat-trasport pubbliku.

e) *Trasport fuq l-ilma*

57. It-trasport tal-passiġġieri fuq l-ilma tnaqqas b'mod sinifikanti. Il-miżuri biex tiġi żgurata s-saħha pubblika se jkunu meħtieġa biex jiġu rrestawrati l-fiducia u l-kunfidenza kemm tal-passiġġieri kif ukoll tal-ekwipaġġi. Jenhtieg li l-miżuri jiġu mfassla b'mod speċifiku skont it-tip ta' bastiment kif ukoll il-karattru u t-tul tal-vjaġġ, li jistgħu jvarjaw b'mod sinifikanti fis-settur tat-trasport fuq l-ilma. Jista' jkun hemm bżonn li l-ghadd ta' bastimenti u ta' vjaġġi jizjeddu, speċjalment meta t-trasport bil-ferries ikun essenzjali għal raġunijiet ta' konnettività ma' żoni remoti u ma' gżejjer.

⁽¹⁸⁾ Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/518 tat-8 ta' April 2020 dwar sett tal-ghodod komuni tal-Unjoni għall-użu tat-teknoloġija u tad-data biex niġġieldu u noħorġu mill-kriżi tal-COVID-19, b'mod partikolari dwar l-applikazzjonijiet mobbli u l-użu ta' data anonimizzata dwar il-mobbiltà (ĠU L 114, 14.4.2020, p. 7).

58. Il-mizuri għall-haddiema tat-trasport marittimu huma deskritti fid-dettall fil-Linji gwida dwar il-harsien tas-saħha tal-persuni abbord il-bastimenti ⁽¹⁹⁾. Il-haddiema, inklużi dawk abbord il-vapuri u fil-portijiet, jenhtieg li jkollhom aċċess għat-tagħmir protettiv personali ⁽²⁰⁾ u għall-kura medika adegwata f'kull hin waqt li jkun x-xogħol. L-interazzjonijiet diretti bejn il-persuni abbord jenhtieg li jitnaqqsu kemm jista' jkun biex jiġi evitat ir-riskju tat-trażmissjoni.
59. L-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA) hija lesta tiffacilita l-qsim tal-aħjar prattiki u tal-informazzjoni li tista' tkun utli għall-awtoritajiet kompetenti u għall-partijiet ikkonċernati (eż. dwar it-trekkjar tal-bastimenti, ir-rapportar dwar is-saħha, eċċ.). Barra minn hekk, fid-dawl tan-natura internazzjonali tat-tbajhir, il-kooperazzjoni mal-pajjiżi mhux tal-UE u mal-organizzazzjonijiet internazzjonali, fosthom l-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali (IMO), se tkun importanti biex jiġu ffacilitati l-kooperazzjoni globali flimkien mal-ekwivalenza u r-reċiproċità bejn il-mizuri marbuta mal-COVID-19.
60. Huma u jibnu fuq l-esperjenzi u l-mizuri diġà applikati mill-Istati Membri, l-operaturi u l-entitajiet l-oħra kollha involuti fit-trasport fuq l-ilma (portijiet, terminals tal-ferries, awtoritajiet nazzjonali rilevanti), jenhtieg li japplikaw il-mizuri li ġejjin:
- Jiżguraw li r-rekwiżiti tat-tbajhir ikunu jistgħu jiġu osservati fuq il-bastimenti, inkluż billi jitnaqqas l-għadd ta' passiġġieri permissi.
 - Jillimitaw l-aċċess għall-mollijiet tal-imbarkazzjoni u tal-iżbark għall-passiġġieri b'biljett; jassenjaw is-sits lill-passiġġieri.
 - Il-portijiet jenhtieg li jikkunsidraw l-istabbiliment ta' korsiji ddedikati għad-dhul u għall-hruġ separat tal-passiġġieri.
 - Meta l-kundizzjonijiet jippermettu dan, icaqilqu għadd kbir kemm jista' jkun ta' passiġġieri lejn l-ispacej miftuħa tal-bastiment.
 - Fil-każ li jkun rakkomandat lill-passiġġieri, jew li l-passiġġieri jintalbu jibqgħu fil-vetturi tagħhom abbord il-ferries waqt vjaġġi qosra (eż. inqas minn siegħa), din il-mizura jenhtieg li tapplika biss fuq il-gverti miftuħa biss, sakemm ma jittiddux prekawzjonijiet tas-sikurezza addizzjonali f'konformità mar-regoli applikabbli tal-UE. Fejn ikun mehtieg, il-kapaċità tal-gverti jenhtieg li tiġi aġġustata biex jiġi żgurat li jkun hemm preżenti persunal tas-sikurezza u persunal imharreġ fit-tifi tan-nar.
 - It-tindif u d-diżinfekzjoni tal-bastimenti u tal-facilitajiet fuq l-art jenhtieg li jsegwu s-"Suggested procedures" ⁽²¹⁾ (il-proċeduri rakkomandati) tal-Azzjoni Kongunta EU HEALTHY GATEWAYS.
 - Il-vapuri tal-krucieri u, meta rilevanti, il-ferries, jenhtieg li jiżviluppaw protokoll apposta għat-tindif u għall-igijene li jimminimizzaw ir-riskju tal-kontaminazzjoni inkroċjata bejn il-kabini tal-passiġġieri.
 - Jenhtieg li jiġu żviluppati protokoll bejn l-operaturi tal-vapuri u l-facilitajiet tax-xatt għall-persuni suspettati jew ikkonfermati li ġew infettati bil-COVID-19, inkluż mizuri qabel, matul u wara l-vjaġġ. Għal dan l-għan, jenhtieg li jkun disponibbli proċeduri tal-iskrinjar tas-saħha, jiġu pprovduti kmamar għall-kwarantina u li tiġi organizzata interazzjoni adegwata mal-persuni fil-kwarantina.
 - Il-vapuri tal-krucieri jenhtieg li jkollhom kapaċità adegwata ta' ttestjar għall-COVID-19 abbord, li tintuża meta passiġġier jew membru tal-ekwipaġġ ikun suspettat li ġie infettat.
61. Tifqighat preċedenti tal-COVID-19 abbord il-bastimenti tal-krucieri wrew il-vulnerabbiltà partikolari tal-ambjenti magħluqa matul vjaġġi twal. Qabel ma jerġgħu jibdw joperaw il-vapuri tal-krucieri, l-operaturi tal-vapuri jenhtieg li jdaħhlu fis-seħh proċeduri stretti biex jitnaqqas ir-riskju tat-trażmissjoni abbord u biex jipprovdur kura medika adegwata fil-każ ta' infezzjoni. Ir-restawr gradwali tas-servizzi tal-krucieri jenhtieg li jiġi kkoordinat fuq il-livell tal-UE u dak internazzjonali, biex titqies is-sitwazzjoni tas-saħha pubblika fil-pajjiżi kkonċernati. Qabel ma jibdw il-vjaġġi, l-operaturi tal-bastimenti tal-krucieri jenhtieg li jiżguraw mal-portijiet tul ir-rotta li, jekk mehtieg, ikunu jistgħu jagħmlu l-arrangamenti mehtieġa għall-passiġġieri u għall-membri tal-ekwipaġġ biex dawn jirċievu

⁽¹⁹⁾ Komunikazzjoni tal-Kummissjoni - Linji gwida dwar il-harsien tas-saħha tal-bahhara, tal-passiġġieri u ta' persuni oħrajn li jkun jinsabu abbord il-bastimenti u dwar ir-ripatrijazzjoni u l-arrangamenti tal-ivvjaġġar tagħhom (GU C 119, 14.4.2020, p. 1).

⁽²⁰⁾ Azzjoni Kongunta EU HEALTHY GATEWAYS, Overview of Personal Protective Equipment (PPE) recommended for staff at Points of Entry and crew on board conveyances in the context of COVID-19 (Harsa lejn it-Tagħmir Protettiv Personali (PPE) rakkomandat għall-persunal fil-Punti tad-Dhul u l-ekwipaġġi abbord l-inġenji fil-kuntest tal-COVID-19).

⁽²¹⁾ Proċeduri rakkomandati għat-tindif u d-diżinfekzjoni tal-bastimenti matul il-pandemija jew meta jkun ġie identifikat abbord każ tal-COVID-19; https://www.healthygateways.eu/Portals/0/plcdocs/EU_HEALTHY_GATEWAYS_COVID-19_Cleaning_Disinfection_ships_09_4_2020_F.pdf?ver=2020-04-09-124859-237

t-trattament mediku u li jkunu jistgħu jiġu organizzati r-ripatrijazzjonijiet u l-bidliet tal-ekwipaġġ. Sabiex jiġu żgurati l-kontinwità u s-sikurezza tat-trasport marittimu, il-Kummissjoni se tkompli tiegħu passi biex tiffacilita u tikkordina l-isforzi tal-Istati Membri biex jippermettu t-tibdil tal-membri tal-ekwipaġġ fil-portijiet tagħhom.

f) *Mobilità urbana*

62. Fdiversi bliet u reġjuni, it-trasport pubbliku (il-karozzi tal-linja, il-metros, it-trammijiet, il-ferroviji urbani u suburbani eċċ.) baqa' jopera matul it-tifqigha tal-COVID-19. Bħala thejjiha għaż-żmien meta l-għadd tal-passiġġieri jerga' jizdied, jenhtieg li jiddaħhlu miżuri, kif xieraq, biex jiġi żgurat l-ogħla livell ta' sikurezza għall-passiġġieri, bħal pereżempju:
 - a. L-introduzzjoni ta' rekwiżiti dwar it-tbeġħid minimu sikur, pereżempju, bl-użu ta' stikers jew marki mal-art biex jiggwidaw il-passiġġieri fil-vetturi halli jzommu distanza sikura.
 - b. Il-kuntatt bejn ix-xufiera u l-passiġġieri jenhtieg li jiġi minimizzat (eż. permezz ta' barrieri, l-għeluq tal-punti tad-dhul fuq quddiem kif ukoll il-promozzjoni tal-biljetti u tal-mezzi ta' hlas elettronici).
 - c. Iz-żieda u l-adattament tal-frekwenza operazzjonali, kif ukoll l-aġġustament mill-ġdid tal-linji, biex jiġi ffacilitat it-tbeġħid minimu sikur meta jizdiedu n-numri tal-passiġġieri u biex jinqdew aħjar ċerti destinazzjonijiet (eż, fejn id-domanda tkun partikolarment għolja).
 - d. Biex jiġi evitat li l-passiġġieri jkollhom imissu l-pumi jew il-buttuni tal-bibien, il-bibien jenhtieg li jinfetħu f'kull waqfa - jew awtomatikament inkella b'mod remot mis-sewwieq.
 - e. L-ottimizzazzjoni tal-flussi tal-passiġġieri fl-istazzjonijiet u fil-hubs tat-trasport biex jiġu evitati l-iffullar u s-siġħat l-iktar intensivi, kif ukoll biex jiġi minimizzat il-kuntatt, bl-użu ta' teknoloġiji innovattivi u ta' applikazzjonijiet mobbli (eż. il-previżjonijiet tad-densità u tal-folol, l-installazzjoni ta' kontjaturi tal-passiġġieri mal-bibien b'limitu massimu, l-organizzazzjoni tal-intervalli tal-hinijiet tal-ivvjaġġar b'appuntament, eċċ.), u l-facilitazzjoni tal-flessibbiltà fil-hinijiet tax-xogħol.
63. Huwa essenzjali li l-miżuri kollha mehuda jiġu kkomunikati b'mod ċar, li l-implimentazzjoni bla intoppi tagħhom tiġi ffacilitata, li ċ-ċittadini jiġu rassigurati u li l-kunfidenza fit-trasport pubbliku tinżamm. Kampanji ta' komunikazzjoni (eż. "oqgħod fuq l-istikers") ukoll intwera li huma effettivi. Hafna mill-miżuri li jistgħu jkunu meħtieġa (eż. l-ġestjoni tal-folol, l-aċċess għall-hubs tat-trasport u l-vetturi, iż-żamma ta' distanza fiżika, eċċ.) għandhom effetti li jmorru lil hinn mill-ambitu tat-trasport pubbliku u jenhtieg li jiġu żviluppati f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet tas-saħħa u partijiet ikkonċernati oħra, b'definizzjoni ċara tad-drittijiet u l-obbligi ta' kull attur. Il-kostijiet addizzjonali li jirriżultaw jistgħu jiġu inkorporati fil-kuntratti pubbliċi ta' servizz.
64. Soluzzjonijiet ta' mobilità kondiviża: Il-kumpaniji tal-mobilità kondiviża jenhtieg li jiehdu diversi miżuri biex jiproteġu lis-sewwieqa u lill-passiġġieri mill-infezzjoni. Il-vetturi tal-kiri jenhtieg li jiġu diżinfettati tajjeb kemm jista' jkun wara kull użu, u l-vetturi li jintużaw għall-car-sharing jenhtieg li jiġu diżinfettati tal-anqas darba f'kull jum li jintużaw. Jenhtieg li jkun hemm diżinfezzjoni aħjar u aktar frekwenti tas-servizzi bbażati fl-istazzjonijiet (eż. roti b'użu kondiviż). Il-kumpaniji tal-kiri tal-E-scooters u tar-roti elettrici jenhtieg li jiddiżinfettaw dawn il-vetturi tal-anqas ma' kull darba li jiġu ċċarġjati l-batteriji.
65. Mobilità attiva: Hafna bliet Ewropej qed jiehdu passi biex il-mobilità attiva (eż. il-mixi u t-trasport bir-rotta) ssir alternattiva tal-mobilità aktar sikura u attraenti matul it-tifqigha tal-COVID-19. Fiż-żoni urbani jistgħu jiġu kkunsidrati t-tkabbir temporanju tal-bankini u ż-żieda tal-ispazju fit-triq għall-alternattivi tal-mobilità attiva biex jiġu ffacilitati l-htigijiet tal-popolazzjoni li tiċċaqlaq b'mod sikur u effiċjenti, filwaqt li jitnaqqsu l-limiti tal-velocità tal-vetturi f'żoni b'mobilità attiva oghla.
66. Il-kondivizzjoni tal-aħjar Prattiki, tal-ideat u tal-innovazzjonijiet għall-mobilità sikura f'żoni urbani u suburbani matul it-tifqigha tal-COVID-19 bdiet permezz ta' pjattaformi u networks iddedikati, u hija kruċjali li tali kooperazzjoni u qsim tal-għarfien jiġu żviluppati aktar. Il-Kummissjoni se tiġbor ukoll flimkien lill-Istati Membri, lill-awtoritajiet lokali u lill-partijiet ikkonċernati attivi fil-qasam tal-mobilità urbana biex jiġi analizzat l-impatt tat-tifqigha, jinsiltu t-tagħlimiet u jingabru l-esperjenzi miksuba sa issa, kif ukoll biex jiġu identifikati l-opportunitajiet għall-mobilità futura u aktar sostenibbli fl-UE, f'konformità mal-Patt Ekoloġiku Ewropew.

IV. Konkluzjoni

67. Il-Kummissjoni se tibqa' taħdem ml-istituzzjonijiet, l-agenziji u l-korpi oħra tal-UE, mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati fit-trasport kif ukoll mas-shab internazzjonali biex tikkordina l-azzjonijiet u biex tiffaċilita l-implimentazzjoni ta' dawn il-linji gwida b'mod trasparenti u oggettiv. B'mod partikolari, il-Kummissjoni se timmonitorja li l-miżuri ta' konteniment u t-tnehhija progressiva tagħhom ma jipperikolawx is-Suq Uniku jew johlqu effetti diskriminatorj, li jmorru kontra t-Trattati, bejn l-operaturi tat-trasport tal-UE u l-provdituri tas-servizzi, u li dawn ma jiddiskriminawx bejn iċ-ċittadini jew haddiema tal-UE abbażi tan-nazzjonalità.
68. Is-sitwazzjoni għadha dinamika u l-Kummissjoni se tibqa' taħdem mal-awtoritajiet kompetenti, mal-organizzazzjonijiet tal-partijiet ikkonċernati, mal-operaturi tat-trasport u mal-provdituri tas-servizzi biex tagħgħu u tagħgħu l-approċċi u l-miżuri tagħna, filwaqt li jittqiesu l-aktar żviluppi epidemjoloġiċi reċenti, il-feedback dwar l-effettività tal-miżuri eżistenti u l-htigijiet taċ-ċittadini tal-UE u tal-ekonomija tagħna. Sakemm iddum it-tifqigha tal-COVID-19, l-awtoritajiet pubbliċi, il-partijiet ikkonċernati u ċ-ċittadini jeħtieġ li jibqgħu viġilanti u jżommu livell għoli ta' thejjija għal żieda potenzjali fl-infezzjonijiet. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni se tissorvelja kontinwament l-applikazzjoni ta' dawn il-linji gwida u tagħgħu jekk meħtieġ biex tiżgura l-effettività tagħhom fiċ-ċirkostanzi fluwidi.
69. Filwaqt li niffokaw fuq ir-restawr tas-servizzi tat-trasport u tal-konnettività, huwa meħtieġ li nħarsu lejn l-irkupru sostenibbli u intelligenti tas-settur tat-trasport tal-UE biex ikun jista' jerga' lura għas-saħħa li kellu qabel il-kriżi, jibqa' globalment kompetittiv u jkompli jkun parti fundamentali tal-ekonomija tal-UE u ta' hajet iċ-ċittadini. It-tagħlimiet miksuba mill-kriżi tal-COVID-19 se jkun riflessi fl-istrateġija li għejja dwar il-Mobilita Sostenibbli u Intelligenti fl-2020.
-